

Signature valid
Digitally signed by VARVARA ZACHARAKI
Date: 2016.04.06 00:25:51
Location: Athens, Ethniko
Type: PDF
(embedded)

11569

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 926

5 Απριλίου 2016

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. ΠΟΛ.: 1041

Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2015, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν.2753/1999 (ΦΕΚ 249 Α' /17.11.1999) σύμφωνα με τις οποίες, «Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να καθορίζονται οι διαδικασίες, οι λεπτομέρειες και ότι άλλο απαιτείται, ώστε οι δηλώσεις οποιουδήποτε φορολογικού αντικειμένου, καθώς και τα τελωνειακά παραστατικά να μπορούν να υποβάλλονται και με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών».

2. Τις διατάξεις του π.δ.111/2014 (ΦΕΚ 178 Α') περί οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την πράξη υπουργικού συμβουλίου 1/20.1.2016 που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 18/20.1.2016 του «Τεύχους Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης Φορέων του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα» για την επιλογή και διορισμό Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

4. Τις διατάξεις της αριθ. Δ6Α 1015213 ΕΞ2013/28.01.2013 (ΦΕΚ Β' 130 και 372) απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών σχετικά με τη «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.

5. Τις διατάξεις των άρθρων 5,6,10,11, 18, 19, 32, 37, και 41 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α').

6. Την υπουργική απόφαση ΠΟΛ.1008/2011 (ΦΕΚ Β'136/09-02-2011), που αφορά τον καθορισμό ορίων ακαθαρίστων εσόδων επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών, πάνω από τα οποία υφίσταται υποχρέωση υπογραφής των δηλώσεων από λογιστή φοροτεχνικό.

7. Τις διατάξεις των άρθρων 8,9,15,16,17,18,19,20,29,30, 31,32,33,34,39,40 και 43,67,69 και 70 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167).

8. Τις διατάξεις των άρθρων 29, 31 του ν. 3986/2011 (ΦΕΚ 152 Α').

9. Τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 17 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α').

10. Τις διατάξεις της παραγράφου 5 και 7 του άρθρου 73 του ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α').

11. Τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν με τις διατάξεις του ν.2690/1999 (Α' 45).

12. Τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 4 και της παραγράφου 1 άρθρου 18 του ν.3522/2006 (ΦΕΚ 276 Α').

13. Τις διατάξεις του ν.3525/2007 (ΦΕΚ 16 Α')

14. Τις διατάξεις της παραγράφου B2 του άρθρου 43 και της παραγράφου B2 του άρθρου 44 του ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249 Α').

15. Τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4141/2013 (ΦΕΚ 81 Α').

16. Τις διατάξεις του ν. 1497/1984 (ΦΕΚ 188 Α') όπως ισχύουν,

17. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του κεφαλαίου Α' του ν. 4250/2014 (ΦΕΚ 74 Α')

18. Τις ΠΟΛ.:1088/17 Απριλίου 2015 (ΦΕΚ Β' 763/2015) και ΠΟΛ.:1132/25 Ιουνίου 2015 (ΦΕΚ Β' 1286/2015) αποφάσεις της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων.

19. Ότι η απόφαση αυτή ρυθμίζει τον τύπο, το περιεχόμενο της δήλωσης φυσικών προσώπων καθώς και τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που συνυποβάλλονται με τη δήλωση, σε περίπτωση που υποβάλλεται σε έντυπη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., για την ομοιόμορφη εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων από τους υπόχρεους, όπως ορίζονται στην παρ.1 του άρθρου 67 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167), γι' αυτό από τις διατάξεις της δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

20. Το γεγονός ότι με την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Υποβολή δηλώσεων φορολογίας
εισοδήματος φυσικών προσώπων

1. Οι ετήσιες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2015, των υπόχρεων της παραγράφου 1 του άρθρου 67 του ΚΦΕ(ν.4172/2013 ΦΕΚ Α' 167 23-07-2013), υποβάλλονται υποχρεωτικά, με τη χρήση

ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου, έως την ημερομηνία που ορίζουν οι οικείες διατάξεις.

Οι ίδιες ημερομηνίες ισχύουν και για τις δηλώσεις που θα υποβληθούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις σε χειρόγραφη μορφή στις Δ.Ο.Υ..

Οι εκπρόθεσμες αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου έως 30.12.2016. Μετά την παρέλευση της ημερομηνίας αυτής οι παραπάνω δηλώσεις θα υποβάλλονται αποκλειστικά χειρόγραφα στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ..

2. Τα παραπάνω ισχύουν για δηλώσεις που υποβάλλονται είτε από τους ίδιους τους φορολογούμενους με τους δικούς τους κωδικούς πρόσβασης, είτε από εξουσιοδοτημένο λογιστή - φοροτεχνικό με τους προσωπικούς του κωδικούς πρόσβασης.

Η εξουσιοδότηση προς τον λογιστή - φοροτεχνικό θα αφορά στην διαχείριση των εντύπων Ε1, Ε2 (όπως έχουν ενημερωθεί από τα αρχεία της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εφεξής Δ.Η.Λ.Ε.Δ.) και του Ε3, ανεξάρτητα αν οι υπόχρεοι είναι εγγεγραμμένοι στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες Taxisnet.

Στην περίπτωση αυτή θα βεβαιώνεται το γνήσιο της υπογραφής του φορολογούμενου και της συζύγου του προς το λογιστή, από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ (άρθρο 11 παρ. 1 ν. 2690/1999 ΦΕΚ 45 Α' όπως ισχύει).

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής λόγω αποδεδειγμένης τεχνικής αδυναμίας που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ή εφόσον κρίνεται από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ότι συντρέχει αντικειμενική και πραγματική αδυναμία υποβολής της δηλώσης με ηλεκτρονικό τρόπο, επιτρέπεται να υποβληθούν αυτές σε χειρόγραφη μορφή στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ..

4. Οι σύζυγοι, υποχρεούνται να υποβάλουν κοινή δηλώση για τα εισοδήματά τους εφόσον υφίσταται έγγαμη σχέση κατά το χρόνο υποβολής της δηλώσης. Υπόχρεος υποβολής δηλώσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του. Ειδικότερα, οι σύζυγοι υποβάλλουν χωριστή φορολογική δηλώση, ο καθένας για τα εισοδήματά του, εφόσον έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δηλώσης ή ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης ή έχει υποβληθεί σε δικαιοτική συμπαράσταση. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή φέρει ο φορολογούμενος.

Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η ενημέρωση του Τμήματος-Γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ με τις παραπάνω μεταβολές.

5. Τα φυσικά πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, στην περίπτωση που ενημερώσουν το Τμήμα - Γραφείο Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. με δηλώση μεταβολής, δύνανται να υποβάλλουν κοινή δηλώση για τα εισοδήματά τους.

6. Οι δηλώσεις των κατοίκων εξωτερικού υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου έως τις 30/4/2016. Σε περίπτωση που φορολογικός κάτοικος Ελλάδας μεταφέρει την κατοικία του στο εξωτερικό, η δηλώση υποβάλλεται καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους και το αργότερο έως τις 31/12/2016 (ΠΟΛ 1058/2015).

7. Οι δηλώσεις των αποβιωσάντων υποβάλλονται αποκλειστικά σε χειρόγραφη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. έως 31/12/2016. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται ενημέρωση του Τμήματος ή Γραφείου Διοικητικής και Μηχα-

νογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ του αποβιώσαντος πριν από την υποβολή της δηλώσης με την ημερομηνία θανάτου και τα στοιχεία των νόμιμων κληρονόμων/εγγυτέρων συγγενών, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

8. Σε περίπτωση υποβολής εντύπου Ε3 για ανήλικο τέκνο, του οποίου τα εισοδήματα φορολογούνται στο όνομα του γονέα που ασκεί την γονική μέριμνα, η δηλώση του γονέα με το Ε3 του ανήλικου τέκνου θα υποβάλλεται σε χειρόγραφη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

9. Σε περίπτωση πτώχευσης υποβάλλονται δύο δηλώσεις, μια δηλώση από τον σύνδικο πτώχευσης για την πτωχευτική περιουσία σε χειρόγραφη μορφή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και μια δηλώση από τον πτωχό για την τυχόν μη πτωχευτική περιουσία και εισοδήματα ηλεκτρονικά.

10. Οι δηλώσεις με επιφύλαξη υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου και οδηγούνται από τη Δ.Η.Λ.Ε.Δ για έλεγχο - εκκαθάριση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

11. Κατά την υποβολή της δηλώσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, θα πρέπει πρώτα να καταχωρούνται τα εντυπα Ε2 και Ε3, όταν απαιτούνται και κατόπιν η δηλώση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (Ε1).

Η σειρά καταχώρισης των συνυποβαλλόμενων Εντύπων Ε2 και Ε3 επιλέγεται από το φορολογούμενο.

Άρθρο 2

Ορισμός τύπου και περιεχόμενου της δηλώσης φορολογίας εισοδήματος και συνυποβαλλόμενων εντύπων

1. Ορίζουμε ότι, για το φορολογικό έτος 2015, ο τύπος και το περιεχόμενο της δηλώσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε1) (παράρτημα Α), καθώς και των συνυποβαλλόμενων εντύπων.

α) της αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (Φ-01.002)-(Ε2) (παράρτημα Β),

β) της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) (παράρτημα Γ) καθώς και της κατάστασης φορολογικής αναμόρφωσης που τη συνοδεύει και

γ) της δηλώσης κατοχής μηχανημάτων έργων (Ε16) (παράρτημα Δ) που συμπληρώνεται χειρόγραφα και προσκομίζεται στη Δ.Ο.Υ., εφόσον ζητηθεί, έχουν όπως τα σχετικά υποδείγματα τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα, ως παραρτήματα της Α, Β, Γ και Δ αντιστοίχως.

Άρθρο 3

Εκκαθάριση δηλώσης και καταβολή φόρου

1. Η Δ.Η.Λ.Ε.Δ της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων πραγματοποιεί την εκκαθάριση των δηλώσεων Φ.Π. που υπεβλήθησαν ηλεκτρονικά, εκδίει τις Πράξεις Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου, με τις οποίες συνιστάται και βεβαιώνεται η οφειλή ή η απαίτηση των φορολογημένων και τις κοινοποιεί σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτ. α' της παραγρ. 2 του άρθρου 5 του ν.4174/2013. Οι φορολογούμενοι θα μπορούν να εκτυπώνουν την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου από το Taxisnet χρησιμοποιώντας τους κωδικούς πρόσβασης που διαθέτουν.

2. Στις περιπτώσεις που κριθεί απαραίτητος ο έλεγχος των δικαιολογητικών των αρχικών ή τροποποιητικών δηλώσεων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά, θα οδηγούνται για έλεγχο στη Δ.Ο.Υ. και οι πράξεις διοικητικού

προσδιορισμού φόρου εκδίδονται και αποστέλλονται στους φορολογούμενους από τη Δ.Ο.Υ. εκκαθάρισης της δήλωσης.

3. Κατά την υποβολή των δηλώσεων στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση των δηλούμενων εισοδημάτων και φόρων, τα δικαιολογητικά αποστέλλονται με συστημένη επιστολή στη Δ.Η.Λ.Ε.Δ. ή παραλαμβάνονται από τη Δ.Ο.Υ., κατά περίπτωση. Οι πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου κοινοποιούνται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2.

Για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των οποίων η αρχική δήλωση έχει υποβληθεί μέσω διαδικτύου, τα δικαιολογητικά που θα προσκομίζει ο φορολογούμενος θα είναι μόνο αυτά που αφορούν τον λόγο που επικαλείται για την τροποποίηση της δήλωσης του και όχι όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν το σύνολο της δήλωσης.

Για τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλονται από μισθωτούς ή συνταξιούχους με αναδρομικά μισθών ή συντάξεων προηγουμένων ετών, αυτές θα παραλαμβάνονται χωρίς κυρώσεις μέχρι το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο εκδόθηκαν κατά περίπτωση, οι βεβαιώσεις αποδοχών ή συντάξεων.

Δεν βεβαιώνεται το ποσό που οφείλεται με βάση την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο για τον φορολογούμενο και τη σύζυγό του. (παρ. 1 άρθρο 18 ν.3522/2006 ΦΕΚ276 Α').

Δεν επιστρέφεται ποσό φόρου με βάση την πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου μικρότερο των πέντε (5) ευρώ αθροιστικά λαμβανόμενο για τον φορολογούμενο και τη σύζυγο του (παρ. 2 άρθρο 18 ν. 3522/2006 ΦΕΚ 276 Α').

Άρθρο 4

Περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος

1. Στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος αναγράφεται υποχρεωτικά ο ΑΜΚΑ του υπόχρεου και της συζύγου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που δεν υποχρεούνται σε απόκτηση Α.Μ.Κ.Α. Εξαιρούνται και οι υπόχρεοι, οι οποίοι, για λόγους που άπονται ευαίσθητων προσωπικών τους δεδομένων, δεν επιθυμούν να αποκτήσουν Α.Μ.Κ.Α., ούτε για τους (διοικ. ούτε για τα εξαρτώμενα μέλη τους, καθώς και οι υπάλληλοι της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης Ευξείνου Πόντου.

Η αναγραφή του ΑΦΜ είναι υποχρεωτική μόνο για τα εξαρτώμενα μέλη άνω των 18 ετών, ενώ για τα εξαρτώμενα τέκνα κάτω των 18 ετών είναι προαιρετική. Σε περίπτωση που τα ανήλικα εξαρτώμενα τέκνα είναι υπόχρεα σε υποβολή δήλωσης θα συμπληρώνεται η σχετική ένδειξη στον πίνακα 8 και υποχρεωτικά ο ΑΦΜ τους. Επισημαίνομε ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρο 11 του ν. 4172/13 θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσιο φορολογητέο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ ή το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ αν αυτά παρουσιάζουν αναπτηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω.

2. Είναι υποχρεωτική η αναγραφή όλων των εισοδημάτων των υπόχρεων, ανεξάρτητα από τον τρόπο φορολόγησής τους, καθώς και των απαλλασσόμενων από το φόρο εισοδημάτων. Για τα αυτοτελώς ή με ειδικό τρόπο φορολογούμενα εισοδήματα αναγράφεται και ο παρακρατηθείς ή αποδοθείς κατά περίπτωση φόρος.

Με βάση τα ηλεκτρονικά αρχεία που αποστέλλονται στη Δ.Η.Λ.Ε.Δ, με τις αποφάσεις ΠΟ.Λ. 1274/15 και ΠΟ.Λ. 1033/2014 όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΠΟ.Λ. 1260/2015, είτε προσυμπληρώνονται ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων (όπως από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις κλπ) και οι παρακρατηθέντες φόροι στους αντίστοιχους κωδικούς των πινάκων της δήλωσης, είτε οι φορολογούμενοι ενημερώνονται μέσω πίνακα για τα ποσά των εισοδημάτων τους και των παρακρατημένων φόρων, καθώς και λοιπών στοιχείων της δήλωσης (πχ δάνεια).

Όταν συμπληρώνονται κωδικοί της δήλωσης με εισοδήματα - φόρους που καταβλήθηκαν στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή χωρίς ηλεκτρονική πληροφόρηση, οι φορολογούμενοι ενδέχεται να κληθούν να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή στη Δ.Η.Λ.Ε.Δ. για έλεγχο, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εκκαθάριση της δήλωσής τους.

Στις περιπτώσεις κοινών τραπεζικών λογαριασμών σε χρηματοπιστωτικά ίδρυμα (κάθε μορφής στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό) υπάρχει υποχρέωση δήλωσης των ποσών των τόκων καταθέσεων που αναλογούν στους πραγματικούς δικαιουχούς, οι οποίοι καθορίζονται με βάση τις πραγματικές περιστάσεις. Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. έχει, σε κάθε περίπτωση, την διακριτική ευχέρεια να κρίνει διαφορετικά.

Στην περίπτωση αμοιβών ή φόρων που έχουν καταβληθεί στην αλλοδαπή σε άλλο νόμισμα πέραν του ευρώ (π.χ. σε δολάρια Η.Π.Α.), για τη μετατροπή τους σε ευρώ λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία μεταξύ του ευρώ και του ξένου νομίσματος, όπως αυτή προκύπτει κατά την ημερομηνία καταβολής αυτών στην αλλοδαπή. Σε περίπτωση, όμως, αμοιβών ή φόρων που καταβάλλονται περιοδικά, η μετατροπή θα πρέπει να γίνει με βάση τη μέση ετήσια ισοτιμία, όπως αυτή καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Για την διαπίστωση των πληθυσμιακών εξαιρέσεων από την επιβολή του τέλους επιπτηδεύματος ή την επιβολή μειωμένου τέλους, λαμβάνεται υπόψη η τελευταία επίσημη Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας, η οποία είναι αυτή της 9ης Μαΐου 2011, όπως κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 11247/28-12-2012 απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΦΕΚ 3465 Β'), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 2890/15-03-2013 απόφαση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΦΕΚ 630 Β').

4. Ηλεκτρονική υποβολή αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (έντυπο Ε2).

• Για την συμπλήρωση της στήλης 4 θα γίνεται επιλογή της κατηγορίας του δηλουμένου ακινήτου σύμφωνα με την ακόλουθη κατηγοριοποίηση των ακινήτων, που ισχύει για τη συμπλήρωση του εντύπου Ε9:

Κατοικία, Μονοκατοικία, Επαγγελματική Στέγη, Οικόπεδο, Αποθήκη, Θέση Στάθμευσης, Σταθμός Αυτοκινήτων ΔΧ, Βιομηχανικό Κτίριο, Ξενοδοχείο, Νοσηλευτήριο, Εκπαιδευτήριο, Αθλητική Εγκατάσταση, Άλλο Κτίριο (Θέατρο, Κινηματογράφος, Μουσείο κλπ), Αγροτεμάχιο, Άλλη Χρήση, Κενό, Ανείσπρακτα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, Αντίστοιχη συμπλήρωση θα γίνεται και σε περίπτωση χειρόγραφης υποβολής της δήλωσης.

• Οι στήλες 13,14 και 15 συμπληρώνονται με το ακαθάριστο εισόδημα των ακινήτων που αναλογεί στον υπόχρεο κατά κατηγορία όπως εμφανίζεται στους τίτλους των στηλών.

E2

• Η στήλη 16 συμπληρώνεται με τα ποσά των ανείσπρακτων εισόδημάτων από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, εφόσον έως την προθεσμία υποβολής της επήσιας δήλωσης φορολογίας εισόδηματος έχει εκδοθεί εις βάρος του μισθωτή διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης μίσθιου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή έχει ασκηθεί εναντίον του μισθωτή αγωγή αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων (παρ. 4 του αρθ. 39 ν.4172/2013). Επισημαίνεται ότι τα απαραίτητα δικαιολογητικά προσκομίζονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ όπου ελέγχονται και καταχωρούνται πριν από την υποβολή της δήλωσης.

• Στη στήλη 17 συμπληρώνεται το είδος μίσθωσης και η χρήση του ακινήτου, καθώς και τα ανείσπρακτα εισοδήματα όπως αυτά προκύπτουν από την κατηγοριοποίηση των στηλών 13, 14, 15 και 16.

• Κατά τη συμπλήρωση της στήλης 18 «Αριθμός Παροχής Ρεύματος» αναγράφεται υποχρεωτικά ο εννιαψήφιος αριθμός παροχής ρεύματος όλων των ακινήτων, εφόσον υπάρχει παροχή, ανεξάρτητα από τη λειτουργία της ή μη, από την εταιρεία που το παρέχει (ΔΕΗ ή οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση), από το είδος του παρεχόμενου ρεύματος (συμβατικό, εργοταξιακό κλπ) και ανεξάρτητα αν από την ίδια παροχή ηλεκτροδοτούνται περισσότερα ακίνητα (γραφεία, καταστήματα, αποθήκες, χώροι στάθμευσης κλπ).

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει παροχή ρεύματος (μετρητής) ή πρόκειται για αποθήκη ή χώρο στάθμευσης που ηλεκτροδοτείται από τη κοινόχρηστη παροχή ρεύματος, η στήλη αυτή συμπληρώνεται με τον αριθμό «999999999».

• Στην στήλη 19 συμπληρώνεται ο αριθμός της δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας.

Ως αύξων αριθμός του πίνακα I «Εκμισθούμενα κτλ Ακίνητα» των «Συμπληρωματικών Στοιχείων Ακίνητης Περιουσίας» αναγράφεται ο αύξων αριθμός του πίνακα της 1ης σελίδας.

Στην «Αναλυτική Κατάσταση Μισθωμάτων» δηλώνεται και η ακίνητη περιουσία των εξαρτώμενων ανηλίκων τέκνων από τον υπόχρεο γονέα. Τα ακίνητα αυτά συμπληρώνονται και στον πίνακα I της δεύτερης σελίδας του εντύπου.

5. Ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (έντυπο E1)

- Πίνακας 2

Οι κωδικοί 023,024 και 049 δεν συμπληρώνονται, διότι για το φορολογικό έτος 2015 δεν υπάρχει υποχρέωση προσκόμισης αποδείξεων του άρθρου 16 του ΚΦΕ.

- Πίνακας 4A (εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις)

α. Όταν συμπληρώνονται οι κωδικοί 307- 308 σε συνδυασμό με τους κωδικούς 019-020, απαιτείται η αναγραφή των ΑΦΜ των προσώπων που λαμβάνουν τις υπηρεσίες στην ημεδαπή και σε περίπτωση που αυτοί υπερβαίνουν τους τρεις (3), πρέπει να αναγραφεί οπωσδήποτε ο ΑΦΜ του προσώπου από το οποίο προέρχεται τουλάχιστον το 75% των ακαθαρίστων εσόδων.

β. Όταν συμπληρώνονται εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις (κωδ.343-344) χωρίς ηλεκτρονική πληροφόρηση, πρέπει να καταχωρούνται οι Α.Φ.Μ. εργοδοτών -ασφαλιστικών φορέων με τα αντίστοιχα ποσά, βάσει των βεβαιώσεων αποδοχών. Οι κωδικοί 325-326 έχουν συμπληρωθεί από τη Φορολογική Διοίκηση βάσει του αρχείου βεβαιώσεων που αποστέλλουν ηλε-

κτρονικά οι εκκαθαριστές (ΠΟΛ. 1274/2015) και αφορούν ακαθάριστες αμοιβές μελών Δ.Σ. για παροχή υπηρεσίας που σύμφωνα με την περ. δ' της παρ.2 του άρθρου 12 του ν.4172/2013 αποτελούν εισόδημα από μισθωτή εργασία. Τονίζεται ότι στους κωδικούς αυτούς δεν αναγράφονται αμοιβές μελών Δ. Σ. που προέρχονται από διανομή κερδών.

Οι κωδικοί 351-352 συμπληρώνονται από το φορολογιούμενο και αφορούν ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται από μισθωτούς ή συνταξιούχους σε ασφαλιστικούς οργανισμούς υποχρεωτικής ασφάλισης εξαιτίας εξαγοράς χρόνου αισφάλισης όπως χρόνου στρατιωτικής θητείας, και οι οποίες μειώνουν το εισόδημα από μισθωτή εργασία ή συντάξεις. Στους ίδιους κωδικούς συμπληρώνονται και οι εισφορές που αποδίδουν τα ίδια τα μέλη Δ.Σ. εξαιτίας υποχρεωτικής ασφάλισης και οι οποίες μειώνουν το εισόδημα από μισθωτή εργασία που αυτοί αποκτούν (περ.δ' παρ.2 άρθ.12 ν.4172/2013). Οι εισφορές αυτές αποδεικνύονται βάσει αποδεικτικών εγγράφων ή σχετικών δικαιολογητικών που οι φορολογούμενοι προσκομίζουν στη Φορολογική Διοίκηση. Δηλώνεται υποχρεωτικά ο ΑΦΜ του φορέα στον οποίο καταβλήθηκαν.

Οι κωδικοί 651-652 συμπληρώνονται από το φορολογιούμενο με το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα από μισθούς-συντάξεις αλλοδαπής προέλευσης στο οποίο η Ελλάδα έχει δικαίωμα φορολόγησης. Δεν συμπληρώνεται τυχόν ποσό φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα από μισθούς-συντάξεις αλλοδαπής προέλευσης όπου η Ελλάδα, βάσει ΣΑΔΦ, έχει αποκλειστικό δικαίωμα φορολόγησης.

Οι κωδικοί 393-394 έχουν συμπληρωθεί από τη Φορολογική Διοίκηση βάσει του αρχείου βεβαιώσεων που αποστέλλουν ηλεκτρονικά οι εκκαθαριστές (ΠΟΛ. 1274/2015) και αφορούν αποδοχές που καταβάλλονται από ημεδαπές εταιρείες για μισθωτές υπηρεσίες που παρέχονται στην αλλοδαπή από φορολογικό κάτοικο Ελλάδας και οι οποίες δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου στην Ελλάδα. Οι κωδικοί αυτοί συμπληρώνονται προκειμένου να συμψηφιστούν ποσά φόρου που εκ παραδρομής παρακρατήθηκαν στην Ελλάδα.

- Πίνακας 4B (εισόδημα αξιωματικών και κατωτέρω πληρώματος Ε.Ν.)

Το εισόδημα που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατωτέρω πλήρωμα που υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 15% και 10% αντίστοιχα και εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση.

- Πίνακας 4Γ1 (εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα)

Το εισόδημα που αποκτάται από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 αρθ. 21 ν.4172/2013, τα δε κέρδη (λογιστικός προσδιορισμός) από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%) (παρ. 3 αρ.29 ν.4172/2013).

Το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, προσδιορίζεται με λογιστικό τρόπο (έσοδα μείον έξοδα) ανεξάρτητα από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων. Οι μη υπόχρεοι σε έκδοση στοιχείων που έχουν πραγματοποιήσει και λιανικές πωλήσεις, προσθέτουν στα ακαθάριστα έσοδα τους και τις πωλήσεις αυτές που αποδεικνύονται είτε με απλές αποδείξεις είσπραξης, είτε με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

Προκειμένου να δηλωθεί εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα για το φορολογικό έτος 2015 είναι απαραίτητη η συμπλήρωση του εντύπου Ε3.

Επιπρόσθετα, για τα εισοδήματα που αποκτούνται από 01.01.2014, έχει γίνει δεκτό ότι ο φορολογικός συντελεστής 13% εφαρμόζεται επί των κερδών από αγροτική δραστηριότητα ανεξάρτητα από τον τόπο και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων.

Οι λοιπές (εισοδηματικές) αγροτικές επιδοτήσεις - ενισχύσεις που δεν προσαυξάνουν τα ακαθάριστα έσοδα από αγροτική δραστηριότητα θα συμπληρώνονται από το φορολογούμενο στους κωδικούς 659-660 του εντύπου E1 (ΠΟΛ. 1116/2015).

- Πίνακας 4Γ2 (εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα)

α. Στον υποπίνακα Γ2 του ΠΙΝΑΚΑ 4, δηλώνονται τα ακαθάριστα έσοδα, καθαρά κέρδη/ζημίες και οι παρακρατηθέντες - προκαταβλητέοι φόροι των εισοδημάτων από επιχειρηματική δραστηριότητα για τους επιτηδευματίες που είτε τηρούν βιβλία με βάση τα Ε.Λ.Π. είτε είναι απαλλασσόμενοι/μη υπόχρεοι σε βιβλία με βάση τα Ε.Λ.Π. (κωδ.: 401-402,425-426,413-414,415-416,601-602,605-606).

Περιλαμβάνονται και οι πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες (πρώην Ζ' πηγή άρθρου 48 του ν.2238/1994), οι οποίοι πλέον θεωρούνται αισκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά μη έχοντες την εμπορική ιδιότητα.

β. Περιλαμβάνονται τα εισόδηματα ημεδαπής (κωδ.401-402) και αλλοδαπής προέλευσης, (κωδ.: 411-412).

γ. Γίνεται διάκριση του εισοδήματος που δηλώνεται από τους μη επιτηδευματίες και μη υποβάλλοντες E3. (κωδ.: 403-404).

δ. Περαιτέρω, προβλέπεται η δήλωση του εισοδήματος όταν ο καταβάλλων τις αμοιβές δεν αποστέλλει ηλεκτρονικά την πληροφορία για το δικαιούχο του ανάλογου εισοδήματος.(κωδ.: 409,410), και του παρακρατηθέντος φόρου (κωδ.: 611-612).

ε. Το καθαρό εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα όσων έχουν την ιδιότητα του επιτηδευματία, ανεξάρτητα της τίρησης απλογραφικών/διπλογραφικών βιβλίων προκύπτει με λογιστικό προσδιορισμό (έντυπο E3) ενώ για τους μη επιτηδευματίες φορολογείται εξ' ολοκλήρου, καθόσον δεν αναγνωρίζονται δαπάνες.

στ. Για τις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ΚΦΕ συμπληρώνονται οι κωδ. 427-428.

- Πίνακας 4Δ1 (εισόδημα από κεφάλαιο)

Στον Πίνακα Δ1 δηλώνονται τα εισοδήματα αυτής της κατηγορίας, ο φόρος που παρακρατήθηκε στην Ελλάδα όπου προβλεπόταν, ή ο φόρος που παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή εφόσον η αλλοδαπή είχε δικαίωμα φορολόγησης.

Στις περιπτώσεις που η Φορολογική Διοίκηση έχει ηλεκτρονική πληροφόρηση για αυτά τα εισοδήματα, θα εμφανίζεται σχετικό μήνυμα στους φορολογούμενους.

Στον Πίνακα αυτό θα δηλώνονται τα κέρδη που διανέμουν οι εταιρίες όλων των νομικών μορφών, περιλαμβανομένων και των προσωπικών εταιρειών που τηρούν διπλογραφικά βιβλία.

Ομοίως δηλώνονται και οι τόκοι που εισπράττονται, από κάθε αιτία.

- Πίνακας 4Δ2 (Εισόδημα από ακίνητη περιουσία)

Στον υποπίνακα Δ2 του πίνακα 4 δηλώνεται το εισόδημα σε χρήμα ή σε είδος που προκύπτει από την εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων σε τρίτους, εγκαταστάσεων ή κατασκευών, χώρων τοποθέτησης επιγραφών καθώς επίσης και από εκμίσθωση

υπεκμίσθωση, ιδιοχρησιμοποίηση, δωρεάν παραχώρηση κοινοχρήστων χώρων που ανήκουν σε ιδιοκτήτες διηρημένων ιδιοκτησιών (κωδ. 131-132, 133-134), από αποζημίωση λόγω πρόωρης λύσης εμπορικής μίσθωσης καταβληθείσα από τον μισθωτή (κωδ. 121-122) και από ανείσπρακτα εισοδήματα (κωδ. 125-126). Περιλαμβάνονται τα ενοίκια, πραγματικά ή τεκμαρτά, καθώς και τα ανείσπρακτα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, κατά κατηγορία ακινήτων όπως εμφανίζονται στην δήλωση, μεταφερόμενα στους αντίστοιχους κωδικούς της δήλωσης E1 από τα συνολικά ποσά των στηλών του εντύπου E2 κατά κατηγορία ακινήτου.

Για όσους ασκούν ατομική αγροτική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου σύμφωνα με τις ισχύουσες τιμές κατά την 31/12/2015.

Αναγνωρίζεται ποσοστό 5% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης ως δαπάνες επισκευής συντήρησης ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες όσων ακινήτων αποφέρουν φορολογητέο εισόδημα, ανεξάρτητα από το είδος και τη χρήση αυτών. Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για αντιπλημμυρικά έργα και έργα αποξήρανσης (κωδ. 159-160), εκπίπτουν σε ποσοστό 10% επί του ακαθάριστου εισοδήματος από εκμίσθωση, υπεκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση και ιδιόχρηση γαιών. Για την απόδειξη του ποσού της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμίσθωτής στο μισθωτή (κωδ. 163-164) για τη λύση της μισθωτικής σχέσης ακινήτου, καθώς και του ποσού για τις δαπάνες για αντιπλημμυρικά έργα και έργα αποξήρανσης, τα δικαιολογητικά εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΦΑΣ όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Επισημαίνεται το τεκμαρτό εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι 200 τμ προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες εξ αιμάτος ή εξ αγχιστείας, δεν υπάγεται σε φόρο.

- Πίνακας 4^ε (Εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου)

Στον υποπίνακα Ε του πίνακα 4 δηλώνεται το εισόδημα που προκύπτει από μεταβίβασης τίτλων του άρθρου 42 του ΚΦΕ που πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία.

Οι μεταβίβασης από χαριστική αιτία δεν αποτελούν αντικείμενο του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Τέλος, έχει ανασταλεί μέχρι τις 31/12/2016, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41 του ΚΦΕ (Μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας).

Κωδικοί 829-830: Συμπληρώνεται το κέρδος από την πώληση τίτλων του άρθρου 42 του ν. 4172/13 (ΚΦΕ), όταν οι τίτλοι έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση.

Κωδικοί 865-866: Συμπληρώνεται το κέρδος από την πώληση τίτλων του άρθρου 42 του ν. 4172/13 (ΚΦΕ), όταν οι τίτλοι έχουν εκδοθεί από αλλοδαπή επιχείρηση.

Κωδικοί 867-868: Συμπληρώνεται ο φόρος που τυχόν καταβληθήκε ή παρακρατήθηκε για μεταβίβαση τίτλων στο εξωτερικό, σε χώρα που είχε δικαίωμα φορολόγησης.

Κωδικοί 871-872: Συμπληρώνεται η ζημιά από την πώληση τίτλων του άρθρου 42 του ν. 4172/13 (ΚΦΕ), η οποία δύναται να μεταφέρεται για πέντε (5) έτη προκειμένου να συμψηφιστεί με κέρδη από την ίδια αιτία. Ως ζημιά νοείται μόνο αυτή που προκύπτει αποκλειστικά από τίτλους που κατονομάζονται στην παρ. 1 του άρθρου 42 του ΚΦΕ και όχι από τους τίτλους των οποίων η υπεραξία από την μεταβίβαση τους απαλλάσσεται της φορολογίας.

- Πίνακας 5 (Προσδιορισμός ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης διαβίωσης)

Η ισχύς των ηλεκτροκίνητων οχημάτων, η οποία μετράται αποκλειστικά με KW, για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 του ΚΦΕ, εξομοιώνεται με αυτή των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης 1200 κ.ε. και η ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης ανέρχεται στις τέσσερις χιλιάδες ευρώ (4.000) ευρώ, ανεξαρτήτως ισχύος του οχήματος. Δεν επιβάλλεται στα αυτοκίνητα αυτά φόρος πολυτελούς διαβίωσης.

Πίνακας 6 (Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία) α. Στους κωδικούς 659-660 συμπληρώνονται τα εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο και εμφανίζεται πίνακας στον οποίο αναλύονται ανάλογα με την προέλευσή τους.

- Εισόδημα φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής που εργάζονται σε πρεσβείες, προξενεία κλπ.

- Διατροφή συζύγου και τέκνων.

- Συντάξεις αναπήρων πολέμου ή θυμάτων πολέμου ή αναπήρων που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους.

- Εξωδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε αναπήρους.

- Μισθοί, συντάξεις και πάγια αντιμισθία που χορηγούνται σε αναπήρους με ποσοστό αναπτηρίας τουλάχιστον 80%.

- Επιδόματα αναγνωρισμένων πολιτικών προσφύγων
- Επιδόματα επικινδυνής εργασίας κατά ποσοστό 65%
- Κέρδη από την διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι 10 KW.

- Τόκοι ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ή έντοκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου.

- Κέρδη πώλησης εισηγμένων μετοχών με ποσοστό συμμετοχής μικρότερο του 0.5%.

- Κέρδη μεταβίβασης εισηγμένων κινητών αξιών (από κτηση πριν από 1/1/2009).

- Εισοδήματα αλλοδαπής που φορολογούνται μόνο στην αλλοδαπή βάση Σ.Α.Δ.Φ.

- Αφορολόγητα κέρδη από ημεδαπά ΕΕ/ΕΟΧ/ΕΖΕΖ αμοιβαία κεφάλαια.

- Απαλλασσόμενα μερίσματα ημεδαπών ή αλλοδαπών ναυτιλιακών εταιρειών.

- Εγγυημένο Εισόδημα.

- Κέρδος μεταβίβασης τίτλων φορ. κατοίκου χώρας με την οποία υπάρχει Σ.Α.Δ.Φ.

- Ασφάλισμα ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων.

- Λοιπές αγροτικές επιδοτήσεις - ενισχύσεις.

- Λοιπές περιπτώσεις.

β. Στους κωδικούς 657-658 συμπληρώνονται τα εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου και της ειδικής εισφοράς και εμφανίζεται πίνακας στον οποίο αναλύονται ανάλογα με την προέλευσή τους.

- Μισθοί, συντάξεις κλπ ολικώς τυφλών ή κινητικά αναπήρων 80% και άνω.

- Αποζημίωση λόγω διακοπής εργασιακής σχέσης

- Αμοιβές υπαλλήλων της Ε.Ε. (Διατάξεις Προνομίων

- Ασυλιών της Ε.Ε.)

- Ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων.

- Ειδικό επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων.

- Μερίσματα των εταιρειών της παρ.5 του άρθρου 45 του ν. 4141/2013.

γ. Στους κωδικούς 781-782, συμπληρώνονται τα ποσά που δεν αποτελούν εισόδημα και εμφανίζεται ομοίως πίνακας για την ανάλυσή τους.

- Εφάπαξ ταμείων πρόνοιας και ασφαλιστικών οργανισμών.

- Διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

- Εισαγωγή συναλλάγματος από κατοίκους αλλοδαπής.

- Δάνεια.

- Κληρονομιές.

- Δωρεές ή γονικές παροχές χρηματικών ποσών (δωρεοδόχος).

- Κέρδη από λαχεία, ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ κλπ.

- Επίδομα αλλοδαπής.

- Αποζημίωση για ηθική βλάβη.

- Υποτροφίες.

- Λοιπές περιπτώσεις.

δ. Κατά την υποβολή των αρχικών δηλώσεων για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2015 δεν θα συμπληρώνονται οι κωδικοί 655-656. Οι κωδικοί αυτοί θα συμπληρώνονται μόνο με υποβολή τροποποιητικής δήλωσης στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. εκκαθάρισης της αρχικής δήλωσης.

ε. ΚΩΔΙΚΟΙ 783-784: Δηλώνεται μόνο το τυχόν υπόλοιπο αχρησιμοποίητο μέρος των ποσών που είχαν ενταχθεί στις διατάξεις του άρθ. 88 του ν. 3259/2004 και άρθ. 18 του ν. 3842/2010, το οποίο χρησιμοποιήθηκε κατά το 2015. Οι φορολογούμενοι που θα δηλώσουν ποσά στους κωδικούς αυτούς, δύνανται να οδηγηθούν στις Δ.Ο.Υ. για έλεγχο.

Άρθρο 5 Δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται ή φυλάσσονται για μελλοντικό έλεγχο

Στις περιπτώσεις που η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται χειρόγραφα μέσω Δ.Ο.Υ., συνυποβάλλονται, κατά περίπτωση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σε ευκρινή φωτοαντίγραφα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Κεφαλαίου Α' του ν.4250/2014.

1. Τα έντυπα της αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (Ε2), της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3), καθώς και της δήλωσης κατοχής μηχανημάτων έργων (Ε16) συνυποβάλλονται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, ανάλογα με την κατηγορία των δηλούμενων εισοδημάτων, αποτελούν αδιαίρετη ενότητα με αυτήν και πρέπει να συμπληρώνονται σε όλες τις ενδείξεις τους.

2. Η αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακινήτων (Ε2) και η κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3), σε περίπτωση υποβολής της δήλωσης σε φυσική μορφή μπορεί να υποβληθούν σε προεκτυπωμένα έντυπα από τους υπόχρεους που έχουν τη δυνατότητα προεκτύπωσής τους με μηχανογραφικά μέσα, τα οποία, όμως, πρέπει να πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές και να αναφέρουν τα στοιχεία που περιέχονται στα αντίστοιχα έντυπα.

3. Εφόσον κάποια από τα πιο πάνω δικαιολογητικά έχουν ήδη συνυποβληθεί με δηλώσεις προηγούμενων ετών στην ίδια ΔΟΥ ή έχουν διαφυλαχθεί σε περίπτωση ηλεκτρονικής υποβολής και δεν έχει επέλθει κάποια μεταβολή στα στοιχεία που αναγράφονται σ' αυτά, δεν απαιτείται η έκδοση νέων δικαιολογητικών. Αρκεί να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία θα αναγράφεται το οικονομικό έτος που αφορούσε το κάθε συγκεκριμένο δικαιολογητικό που τυχόν υποβλήθηκε, ότι δεν έχει επέλθει μεταβολή στα στοιχεία που αναγράφονται σ' αυτό και με την προϋπόθεση ότι, αν το συγκεκριμένο δικαιολογητικό είναι ορισμένης χρονικής ισχύος, καλύπτει και το φορολογικό έτος 2015.

4. Οι φορολογούμενοι που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, με τη δήλωση εισοδήματος υποβάλλουν, σε περίπτωση τίτρησης διπλογραφικών βιβλίων, αντίγραφο ισολογισμού νόμιμα υπογραμμένο.

5. Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2015 συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τις εξής βεβαιώσεις:

α) Ευκρινές φωτοαντίγραφο της οικείας δικαστικής απόφασης, από το πρωτότυπο ή από ακριβές αντίγραφο αυτής, από την οποία να προκύπτει ότι ο γονέας, ο οποίος θεωρείται κατ' αρχήν υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης, έχει χάσει τη γονική μέριμνα, σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του δέκατου εδαφίου της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν.4172/2013 και της αναλογικής εφαρμογής των περ. σ' και ζ' της ίδιας παραγράφου.

γ) Για την απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος των μισθών, συντάξεων και της πάγιας αντιμισθίας, που χορηγούνται σε πρόσωπα που παρουσιάζουν ποσοστό αναπτηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), οι γνωματεύσεις των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπτηρίας (ΚΕ.Π.Α), το οποίο συστήθηκε και λειτουργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3863/2010, με σκοπό την εξασφάλιση ενιαίας υγειονομικής κρίσης, όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπτηρίας, όλων των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων για τους οποίους απαιτείται η πιστοποίηση της αναπτηρίας.

Επιπλέον, ο φορολογούμενος για την πιστοποίηση της ύπαρξης αναπτηρίας μπορεί να προσκομίσει και γνωματεύσεις των Ανωτάτων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3863/2010, οι εν λόγω Υγειονομικές Επιτροπές δεν έχουν καταργηθεί και εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά την 01.09.2011.

Περαιτέρω, οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των Νομαρχιών, οι οποίες έχουν δοθεί για οποιαδήποτε χρήση, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής απαλλαγής επ' αριστον, αν πρόκειται για επ' αριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους, εφόσον είχαν εκδοθεί σύμφωνα με όσα ίσχυαν στο σχετικό φορολογικό πλαίσιο κατά το χρόνο έκδοσής τους.

Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δε διαθέτει κάποιες από τις προηγούμενες γνωματεύσεις μπορεί, αν λαμβάνει σύνταξη από ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, επειδή έχει αναπτηρία σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), να προσκομίσει βεβαίωση ή απόφαση συνταξιοδότησης του συνταξιοδοτικού φορέα, από την οποία να προκύπτει ότι, κατόπιν ιατρικής κρίσης από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή, συνταξιοδότηθηκε με ποσοστό αναπτηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), ως και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η αναπτηρία αυτή.

Οστόσο, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος προσκομίσει απόφαση από ασφαλιστικό φορέα, με την οποία παρατείνεται η συνταξιοδότηση λόγω αναπτηρίας για χρόνο αόριστο, τότε η εν λόγω απόφαση μπορεί να γίνει δεκτή μόνο εφόσον η πιστοποιούμενη από την υγειονομική επιτροπή αναπτηρία είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος στο οποίο αποκτώνται τα εισοδήματα. Επομένως, εάν στην απόφαση παράτασης της συνταξιοδότησης δεν αναγράφεται η διάρκεια ισχύος της αναπτηρίας, θα πρέπει να προσκομίζεται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. και η σχετική γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής του ασφαλιστικού φορέα, από την οποία βεβαιώνεται η χρονική διάρκεια της αναπτηρίας.

Τονίζεται ότι εφόσον έχει εκδοθεί γνωμάτευση αναπτηρίας από ΚΕΠΑ, ΑΣΥΕ, Α.Υ.Ε. της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Πυροσβεστικού Σώματος, Α.Ν.Υ.Ε., Α.Α.Υ.Ε. ή της Νομαρχίας, τότε λαμβάνονται υπόψη οι γνωματεύσεις αυτές και όχι οι βεβαιώσεις ή αποφάσεις των συνταξιοδοτικών φορέων.

Επίσης, εάν ο φορολογούμενος διαθέτει περισσότερες από μία γνωματεύσεις αναπτηρίας, του (διου ή διαφορετικών φορέων μεταξύ αυτών που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο και ισχύουν παράλληλα για το (διο φορολογικό έτος, πιστοποιώντας διαφορετικά ποσοστά αναπτηρίας, τότε λαμβάνεται υπόψη η τελευταία εκδοθείσα γνωμάτευση.

Επισημαίνεται ότι σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές, θα πρέπει να διαπιστώνεται και να βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπτηρίας του προσώπου που αφορά, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπτηρία, ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

δ) Για τη μείωση του φόρου κατά διακόσια (200) ευρώ, απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά, από τα οποία πιστοποιείται η ιδιότητα του φορολογούμενου ή του εξαρτώμενου μέλους του, ως αναπτήρου, θύματος πολέμου κλπ, λόγω της οποίας ο φορολογούμενος δικαιούται την εν λόγω μείωση:

ι) Προκειμένου για πρόσωπα με ποσοστό αναπτηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπτηρίας (ΚΕ.Π.Α) ή της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Σ.Υ.Ε).

Περαιτέρω, για την ταυτότητα του νομικού λόγου και λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.3863/2010, από 01.09.2011, καταργήθηκαν όλες οι Επιτροπές πιστοποίησης αναπτηρίας που λειτουργούσαν στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, στις νομαρχίες και το Δημόσιο, με εξαίρεση τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε), την Ανώτατη Υγειονομική

Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας και την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίες εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους, διευκρινίζεται ότι για την πιστοποίηση της αναπτηρίας του φορολογικού γίνονται δεκτές, πλην των γνωματεύσεων της Α.Σ.Υ.Ε και οι γνωματεύσεις που εκδίδονται από τις τέσσερις τελευταίες προαναφερθείσες υγειονομικές επιτροπές (Α.Ν.Υ.Ε, Α.Α.Υ.Ε., Α.Υ.Ε της Ελληνικής Αστυνομίας, Α.Υ.Ε του Πυροσβεστικού Σώματος).

Επιπλέον, οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Κ.Ε.Π.Α) από τις υγειονομικές επιτροπές των νομαρχιών μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής ελάφρυνσης επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους.

Επισημαίνεται ότι σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές, θα πρέπει να διαπιστώνεται και να βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπτηρίας του προσώπου που αφορούν, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπτηρία, ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

Επίσης, εάν ο φορολογικός διαθέτει περισσότερες από μία γνωματεύσεις αναπτηρίας, του ίδιου ή διαφορετικών φορέων, οι οποίες ισχύουν παράλληλα για το ίδιο φορολογικό έτος και πιστοποιούν διαφορετικά ποσοστά αναπτηρίας, τότε λαμβάνεται υπόψη η τελευταία εκδοθείσα γνωμάτευση.

Δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπτηρία.

ii) Προκειμένου για ανάπτηρους αξιωματικούς ή οπλίτες, θύματα πολέμου, καθώς και για ανάπτηρους ή θύματα εθνικής αντίστασης ή εμφυλίου πολέμου, σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Ειδικά για τους ανάπτηρους αξιωματικούς ή οπλίτες από πολεμική αιτία και τα θύματα πολέμου αφοκούν τα ενημερωτικά στημείώματα πληρωμής της σύνταξής τους, στα οποία αναγράφεται ο αριθμός Μητρώου της σύνταξης τους, ο οποίος πρέπει να αρχίζει από 3 ή 4.

Για αξιωματικούς οι οποίοι υπέστησαν τραύμα ή νόσημα που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, βεβαίωση της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας που τους χορηγεί τις αποδοχές τους.

Τέλος, για τα θύματα τρομοκρατικών ενεργειών βεβαίωση από τον οικείο συνταξιοδοτικό φορέα ότι ο φορολογικός έχει αναγνωριστεί ως θύμα τρομοκρατικής ενέργειας και συνταξιοδοτείται για το λόγο αυτό, βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, όπως ισχύει κάθε φορά.

6. Επιπρόσθετα συμπληρώνονται τα χρηματικά ποσά που καταβάλλεται για πολιτιστικές χορηγίες του ν.3525/2007 (ΦΕΚ 16 Α') στο Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και τις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες του άρθρου 741 Α.Κ., που επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς. Το αφαιρούμενο συνολικό ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού φορολογικού μενού εισοδήματος το οποίο θα αφαιρεθεί από το εισόδημα σας. Για την απόδειξη της

καταβολής των ποσών της πολιτιστικής χορηγίας του ν.3525/2007 που αναγράφηκαν στους κωδικούς αριθμούς 061-062, απαιτείται:

α) επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού με την οποία χαρακτηρίζεται η απαιτούμενη από το νόμο έγγραφη σύμβαση χορηγίας μεταξύ χορηγού και αποδέκτη της χορηγίας ως πολιτιστική.
β) σε περίπτωση χορηγίας χρηματικών ποσών απαιτούνται και τα πρωτότυπα αποδεικτικά καταβολής των ποσών της χορηγίας και

γ) σε περίπτωση χορηγίας σε είδος ή άυλα αγαθά ή υπηρεσίες, απαιτείται και φωτοαντίγραφο της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού για την εκτίμηση της αξίας τους, καθώς και τα αποδεικτικά παράδοσης της χορηγίας από τον χορηγό και παραλαβής της από τον αποδέκτη αυτής.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι τα ποσά των δωρεών γενικά, καθώς και των χορηγιών που συμπληρώθηκαν στους παραπάνω κωδικούς αριθμούς, δεν πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη για έκπτωση με βάση άλλη διάταξη νόμου.

7. Προκειμένου να δηλωθούν ως ανείσπρακτα τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας θα πρέπει να προσκομιστούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και πριν από την υποβολή της δήλωσης ευκρινή φωτοαντίγραφα των διαταγών, δικαστικών αποφάσεων ή αγωγών που κατά περίπτωση υπάρχουν.

Για τα φυσικά πρόσωπα - επιχειρήσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 73 του ν.3842/2010, περί κινήτρων για τη διατήρηση θέσεων εργασίας, τα στοιχεία που αποδεικνύουν, τη μείωση κύκλου εργασιών και τη μη μείωση του αριθμού των εργαζομένων, των διαχειριστικών περιόδων που προϋποθέτουν την υπαγωγή στις διατάξεις αυτές, για μείωση των φορολογητέων εισοδημάτων.

Κατά τα λοιπά, η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2015, συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τα δικαιολογητικά, ήτοι βεβαιώσεις, αποδεξεις καταβολής εξόδων νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης και λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία, όπως αυτά προβλέπονται στις ΠΟΔ.1088 και 1132/2015 αποφάσεις της Γ.Γ.Δ.Ε..

Τα ως άνω δικαιολογητικά των δηλώσεων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά, φυλάσσονται από το φορολογικό με μελλοντικό έλεγχο.

8. ΔΑΠΑΝΗ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (κωδ.049 Πίνακα 7) Δεν προσκομίζονται για το φορολογικό έτος 2015.

9. ΆΛΛΟΔΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ α.ν. 89/1967

Τα εισοδήματα του αλλοδαπού προσωπικού των εγκατεστημένων στην Ελλάδα γραφείων σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967(Α' 132), που δεν προκύπτουν στην Ελλάδα και βάσει του άρθρου 3 του ν. 4172/2013 δεν υπόκεινται σε φορολογία, δηλώνονται με δικαιολογητικό το παραστατικό εισαγωγής χρηματικών κεφαλαίων σε λογαριασμό Τράπεζας που εδρεύει στην Ελλάδα, στους κωδ. 781-782 του εντύπου Ε1.

Άρθρο 6

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 4 Απριλίου 2016

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

*αποτελεσματικός
μεταναστεύει
(τετανάρχης
αττικής)*